

**În atenția dlui Ion CEBAN,
Primarul general mun. Chișinău
Consiliului Municipal Chișinău**

9 aprilie 2020

APEL
privind gestionarea situației de urgență Covid-19 în mun. Chișinău

Situația generată de pandemia COVID-19 a evidențiat o serie de probleme în sistemele sociale, de medicină și nu doar, din întreaga lume. În statele sărace ca Republica Moldova situația este și mai dificilă, iar astăzi suntem abia la începutul unei situații fără de precedent, care va afecta pe termen lung întreaga societate. [Sondajele ne arată](#) că 80% din populație nu au deloc economii, doar 7% au pentru zile negre (zile, nu și luni) și doar 3% sunt asigurați în cazuri de criză. 8% din populație nu are economii pentru că au investit în micul business, prin care au creat locuri de muncă și au plătit taxe.

Sute de mii de persoane din țară sunt cu risc înalt de îmbolnăvire cu COVID-19. Alte zeci de mii de persoane, din cauza sistării multor activități economice, nu vor avea cu ce să își hrănească familiile.

Apreciem eforturile subdiviziunilor Primăriei mun. Chișinău de asigurare cu produse alimentare, servicii medicale și alte produse de strictă necesitate. În același timp, există persoane fără de adăpost care nu mai au locuri în centrele de plasament și oportunitățile cărora de a se hrăni s-au redus drastic. Există femei și copii victime ale violenței domestice care trebuie protejate. Există persoane care se supun zilnic riscului pentru a asigura funcționarea cât de cât a țării - vânzători, șoferi, măturători și alte persoane.

Totodată, în acest moment, măsurile de interdicție și alte reguli obligatorii pentru cetățeni sunt expuse în diferite dispoziții ale Comisiei pentru Situații Excepționale, din diferite date, în diverse puncte. Acestea nu sunt prezentate într-o manieră prietenoasă pentru public, sunt neclare, iar sancțiunile sunt drastice. Considerăm că prioritară este informarea accesibilă a publicului, iar sancționarea să se efectueze după ce se asigură că populația este informată suficient. Acum este importantă colaborarea cu populația și stabilirea unui grad de încredere în instituțiile statului.

Astăzi, oamenii trebuie să fie prioritatea autorităților. Orice oraș, orice localitate, orice stat se construiește în jurul oamenilor.

Prin urmare, solicităm o viziune clară a autorităților municipale din Chișinău despre gestionarea situației legate de pandemia COVID-19, comunicare transparentă și accesibilă și prioritizarea cetățenilor în aceste situații. Mai exact avem următoarele solicitări:

1. Să fie prioritizate cheltuielile legate de combaterea COVID-19 în instituțiile din subordinea Primăriei mun. Chișinău, în sectorul de medicină, în domeniul social și alte domenii afectate de pandemie. Havuzurile, florile și unele lucrări de infrastructură pot fi puse pe pauză. În caz de necesitate, aceste fonduri trebuie să fie redirecționate pentru salvarea vieților omenești și/sau revenirea la activitatea economică obișnuită. Amintim că multe din lucrările planificate necesită consultări publice și implicarea cetățenilor în procesele decizionale. **Starea de urgență nu anulează consultarea și transparența deciziilor.**
2. Să solicite Guvernului acordul pentru modificarea liniilor bugetare care ar permite să fie cheltuite fondurile pentru combaterea pandemiei cauzate de COVID-19 pentru întreținerea și funcționarea instituțiilor medicale, întreprinderilor de gestionare a fondului locativ și instituțiilor care găzduiesc temporar persoanele fără domiciliu stabil.
3. Să se comunice transparent, rapid și ușor accesibil pe pagina web a Primăriei și pe pagina oficială de Facebook a Primăriei despre câte persoane sunt infectate în Chișinău (pe sectoare și suburbii), câte persoane sunt suspecte, câte persoane sunt monitorizate, câte teste se fac zilnic, câte teste sunt disponibile pentru mun. Chișinău și care blocuri/regiuni sunt în carantină;
4. Să se lucreze proactiv pentru identificarea și asistarea tuturor persoanelor care au nevoie de ajutor (cu locuințe, financiar, de sănătate, psihologic etc.), să se comunice eficient despre câte persoane beneficiază de acest ajutor, câte fonduri sunt alocate, criteriile clare după care se alocă și rapoarte publice;
5. Să se identifice, pe lângă cele câteva locuri disponibile în camerele de izolare ale Centrului de găzduire și orientare a persoanelor fără domiciliu stabil, mai multe spații de găzduire și locuri în izolatoare pentru a acoperi numărul real al persoanelor străzii și alte persoane vulnerabile din municipiul Chișinău. De asemenea, să fie testate la COVID-19 imediat toate persoanele fără loc de trai care ajung să ceară un refugiu pe timp de pandemie.
6. Să fie mobilizate resursele sectorului public pentru ajutorarea persoanelor vulnerabile, adică mașini, logistică, resurse umane și altele.
7. Să se comunice clar și accesibil despre măsurile de restricție și noile reguli pe care populația urmează să le respecte, în diverse formate, cu traducere în limbile cele mai vorbite în Moldova, atât online pe pagina web a Primăriei, pe rețelele de socializare, cât și offline.
8. Să se verifice și să se asigure respectarea măsurilor de carantină, în special în magazine, farmacii și în spațiile publice.

Semnatarii acestui apel subliniază că sunt disponibili pentru colaborarea cu autoritățile din mun. Chișinău în lupta cu covid-19 în domeniile în care activează și cu resursele de care dispun. Doar împreună putem trece peste această criză.

Cu respect,

Semnatarii:

A.O. Primăria Mea

Centrul de Politici și Reforme

Platzforma

Comunități Active pentru Democrație Participativă

Centrul Național de Mediu

Asociația Promo-LEX

WatchDog.md

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

De Facto